

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Invictissimo Et Avgvstissimo Cæsari Ferdinando III. Romanorvm Imperatori
Germaniae, Hvngariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae, &c. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

INVICTISSIMO ET AVGVSTISSIMO
CÆSARI

FERDINANDO III,
ROMANORVM IM-
PERATORI

GERMANIAE, HVNGARIAE,
BOHEMIÆ, DALMATIÆ, CROATIÆ,
SCLAVONIÆ REGI, &c.

ARCHIDVCI AVSTRIÆ,
DUCI BURGUNDIÆ, STYRIÆ, CARINTHIÆ,
CARNIOLÆ, WIRTENBERGÆ, &c.

MARCHIONI MORAVIÆ, LVSATIÆ,
COMITI HABSPURGI, TYROLIS, ET
GORITIÆ, &c.

I quod est argumentum verè regium,
FERDINANDE CAESAR AVGVSTE;
illud est Diuina Prouidentia: quâ *DEVS*
omnia gubernans, præsentia moderatur,
euoluit futura. Hæc est ille Mundi oculus, qui nullo
glaucomate laborat; qui nunquam sese patitur so-
piri. Hæc est illa manus, quæ omnia molitur, impel-
lit, perficit. Summa, infima, quidquid habent, Pro-
videntiæ debent exasse. Ista humiles pressit Codri ca-
sas; eduxit alta regum palatia. Ista plebeias tegit pe-
taso ceruices; diademate condecorat regales. Ista mi-

formis

) 2

litern

OMISSIT 2 V E P I S T O L A 1 2 2 I T D I V I
litem romphæâ, satellites sarisâ, colonos munit li-
gonibus: Regum dexteris implet sceptris, nitidat
Gratijs, Cornûq; copiæ circumvallat. Quando lu-
dos Diuina Sapiencia dare decrevit in orbe terrarû;
ibi tum Prouidentia scenâ parat, struit orchestram,
tendit ssparium. Roscio seuocat ordine, non fato,
non dignitate singulos. Hic hæret mendicus prin-
cipi; trudit olitor consularem; lixa præuertit impe-
ratorem. Tempus nascendi, ac rursus denascendi,
modum imperat vnicuique; non litui, non fasces,
non opes. Splendet purpura, dum Phœbus lucet: sub
vitæ occasum, catastrophe fabulæ luditur. Et opti-
mus is est chorago, non qui summas personas gessit;
sed qui suam egit ex vsu. Sæpe tunc lacernis cedit,
quod perdiderunt trabæ; quod laticlauiâ neglexe-
runt. Laus & plausus manet postremû, si bene; sum-
mos sibilus & catastæ, qui noxiè vitam egerunt. Ad
diuerbia quoq; deflectitur nonnunquã: & videbis
ab aratro vocatos ad imperia; ex aulis alios detrudi
ad caulas. Vbi nemo Diuinæ Prouidentia diē dicat;
quasi non justè, non sapienter hæc talia factitaret:
summâ ratione, consilijs perquisitissimis omnia si-
ue ruunt, siue surgunt. Nos homunciones, quibus
concessum non est inspicere dipterâ louis, nos pu-
tamus alios casu prolabi, nonnullos fortuito tolli:

Fortunæ

DEDICATORIA.

Fortunæ perinde, vt Pilæ ludum, hos in terrâ affligere; illos humo erigere: sursum, deorsum, in omne latus impelli, vt casus tulerit, aut voluptas. Secus autē res se habent; nulla his Iudicijs Fortuna intercedit, nullus prouoluit casus, nullum fatum inturbat: omnia suis librata momentis æquæ apponuntur lanci; non temere deprimendæ, non fortuito subleuandæ: Trutina quibusdā seuerior, alijs mitior obtigit, omnibus tamen iustissima: quam si quis mortalium vnquam temperare didicit, ij fuerunt Archiduces *AVSTRIACI*, quos Pietas genuit, Clementia fouit, Iustitia tot regnis præfecit.

Quà mare, quà terra, quà sidus currit vtrumque,
 Austriacos Principes, vel Reges, aut Imperatores adorat. Germaniæ pars melior, potior Italiæ, vniuersæ Hispaniæ, vtraq; India, summâ Dei largitoris benignitate his accesserunt. Tot Prouincijs Rudolphum gloriosissimæ Gentis Austriacorū conditorē in posteris suis imposuit *DEVS*, qui *SE* sub paruo panis orbiculo latitantē imposuit quondam equo. Quid Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ regna potentissima? quid Neapolitanum & Siciliæ memorē? quid vrbibus opulentissimis confitū Belgium? quid ea, quæ situ remotiora, quæque vix nominibus suis pleræq; hominū parti nota sunt, referā? istud quàm

obij

) (3

inauditæ

EPISTOLA

inauditæ felicitatis argumentum est, tertium decimum ex hac gente fortunatissima nunc Imperatorem numerari! Hic, hic admirari libeat diuinæ Providentiæ mitissimas Etesias. Non temere tot exierunt vrnâ Cæsares: nihil hic sibi vendicent Parce, ah! nimium quantum parca, seu vitæ, seu honorum duxerint fila: tam auspiciatum ac diuturnum Imperium, nisi diuinâ protraheretur manu, dudum hæc omnia decora fuissent, non essent amplius. Iam, si memoriâ reperantur æmulationes, bella, pericula, quibus euerfa, ac pessumdata domus inclyta *AVSTRIACORVM* procumberet, si hostium vim non elusisset Dei cōsiliū; quid primū admirabimur? depulsas diuinitus malorum tempestates; an in procuratissimis ruinis, Augustæ gentis inopinabile incrementum? quod perpetuum, faustissimūq; porro precantur omnes boni, neq; augurātur ex vano prudentes. Quid enim portendere potest sinistri, illa *CAESAREAE VESTRAE MAIESTATIS* Libra, cuius lances sacratæ sunt *Iustitia*; momentum omne agitur *Pietate*? vt Inscriptio loquitur, Picturāq; symboli demonstrat. Christus ibi è Cruce pendens, *FERDINANDI* Oculos ad se, atque animum rapit: quò fit, vt nihil desperandum sit à tam pio *CAESARE*, nihil non apprecandum à nobis tam
iusto

DEDICATORIA.

justo *IMPERATORI*. Hisce modis parata, ac reparata regna Austriacorum, vt apud eosdem perennent, precatur modò è cælo Georgius Stengelius, Societatis nostrę Theologus, *MAIESTATI VESTRÆ* quondam ab ore & calamo notus, ante trimestre hinc euocatus ad supremi tribunal Prætoris. Quatuor ille Tomos *De Iudicijs Diuinis*, quæ in hoc mundo exercet Deus, à se conscriptos, & absolutos typisantè, quàm de vita decessit, dum *MAIESTATI VESTRÆ* molitur inscribere, dum tempus aucupatur opportunum, tempus vitę elabitur auctori; abit ad iudicium, quod singulis datur semel. Quod igitur mors ipsi interceptit officiũ, illud nos vt occupemus, par est; qui voluntatis vltimæ tam obsequiosæ vt simus executores, multa nos mouent, & impellunt, tum *VESTRÆ MAIESTATIS*, tum gloriosissimi D. Parentis collata in hoc Collegium beneficia: quorum gratam memoriam nulla patietur ætas nobis excidere. DEVS Augustissimam hanc Familiam nobis, Imperio, Ecclesiæ suæ diutissimè conseruet. Ingolstadij XXXI. Iulij, ipsâ S. P. N. Ignatij anniuersariâ panegyri, M. DC. LI.

SACRÆ CÆSAR: MAIEST: VESTRÆ

Deuotissimum Societatis IESV Collegium
Ingolstadienſe,